Dogfen B: Cwestiynau enghreifftiol ar gyfer gwrando ar ddisgyblion yng nghyfnodau allweddol 2 a 3

Darllen

- Ydych chi'n mwynhau darllen?
- A oes gan eich ysgol y mathau o lyfrau rydych chi'n hoffi eu darllen? Os na, pa fathau o destunau fyddech chi'n hoffi cael mwy ohonyn nhw? A ydych chi'n ymweld â llyfrgell yr ysgol?
- Sut ydych chi'n dod i wybod am awduron neu lyfrau newydd y gallech chi fod eisiau eu darllen?
- Beth yw eich hoff lyfr rydych chi wedi ei ddarllen yn yr ysgol eleni? A yw eich athrawon yn argymell llyfrau maen nhw'n meddwl y byddech chi'n eu mwynhau o bosibl?
- Pa gyngor y mae eich athro yn ei roi i chi am eich darllen?
- A yw oedolion yn darllen i chi yn yr ysgol? A ydych chi'n mwynhau hynny?
- A ydych chi'n mynd â llyfrau adref? Beth ydych chi'n ei ddarllen gartref? Pa mor aml ydych chi'n darllen gartref?
- Ai chi ddewisodd y llyfr hwn?
- A oeddech chi'n gwybod unrhyw beth am y llyfr cyn i chi ddechrau ei ddarllen?
- A allwch chi esbonio sut mae testunau ffuglen a ffeithiol yn wahanol?

Testun ffuglen:

- Beth sydd wedi digwydd hyd yma yn eich llyfr? Dywedwch wrthyf am y cymeriad/plot, ac ati?

Pan fydd disgyblion yn darllen ar goedd, gallech chi ofyn:

- Pa strategaethau ydych chi'n eu defnyddio os nad ydych yn gwybod gair neu os na fyddwch chi'n gwybod mwyach beth sy'n digwydd yn y stori wrth i chi ddarllen?
- A ydych chi wedi dod ar draws y gair hwn o'r blaen? A ydych chi'n gwybod beth mae'r gair yn ei olygu, neu a allwch chi ddatrys beth mae'r gair yn ei olygu yn y frawddeg hon?
- Pa air arall allai'r awdur fod wedi ei ddefnyddio sy'n golygu'r un math o beth?
- Pam wnaethoch chi newid eich llais pan ddarllenoch chi'r rhan honno o'r llyfr?

Testun ffeithiol:

- A allwch chi ddangos i mi sut i ddod o hyd i…yn y cyfeirlyfr hwn?

- Dywedwch wrthyf sut rydych chi'n chwilio i ddod o hyd i wybodaeth. Ar gyfer beth mae mynegeion, tudalennau cynnwys, geirfaoedd a hyperddolenni yn cael eu defnyddio?
- Pam mae gan yr adran hon is-benawdau a chapsiynau?
- Os bydda' i'n gofyn i chi frasddarllen y dudalen hon, beth fydda' i'n gofyn i chi wneud? A allwch chi frasddarllen y dudalen hon a dweud wrthyf am beth mae'n sôn? Sut mae brasddarllen yn wahanol i lithrddarllen?
- A ydych chi'n defnyddio'r rhyngrwyd ar gyfer ymchwilio?
- Os ydych chi'n defnyddio'r rhyngrwyd i ddod o hyd i wybodaeth i ysgrifennu amdani, sut ydych chi'n mynd ati i wneud hyn? A ydych chi'n gwneud nodiadau? A ydych chi'n gallu dangos unrhyw enghreifftiau o'ch nodiadau i mi? A ydych chi'n credu popeth rydych chi'n ei ddarllen mewn llyfr gwybodaeth neu ar y rhyngrwyd, pan fyddwch chi'n ymchwilio i'ch testun?
- A allwch chi feddwl am adeg pan roedd rhaid i chi grynhoi rhywbeth rydych chi wedi ei ddarllen? Beth am gyfosod?

Pan fydd disgyblion yn darllen ar goedd, gallech chi ofyn:

- Pa strategaethau ydych chi'n eu defnyddio os nad ydych chi'n gwybod gair neu os na fyddwch chi'n gwybod mwyach beth sy'n digwydd yn y stori wrth i chi ddarllen llyfr gwybodaeth?
- A ydych chi wedi dod ar draws y gair hwn o'r blaen? A ydych chi'n gwybod beth mae'r gair yn ei olygu, neu a allwch chi ddatrys beth mae'r gair yn ei olygu yn y frawddeg hon?
- Pa air arall allai'r awdur fod wedi ei ddefnyddio sy'n golygu'r un math o beth?
- Sut mae darllen testun ffeithiol yn wahanol i ddarllen llyfr ffuglen?
-
- A oes gennych chi hoff gymeriad/hoff ran o'r llyfr? Pam ydych chi'n hoffi'r cymeriad hwn / rhan hon o'r llyfr?
- Beth mae'r awdur yn ei olygu wrth yr ymadrodd…?
- Pa eiriau ydych chi'n meddwl oedd y rhai mwyaf effeithiol i ddisgrifio x? Pam ydych chi'n meddwl y dewisodd yr awdur y rhain? Sut ydych chi'n meddwl y mae'r awdur eisiau i ni deimlo ar yr adeg hon yn y llyfr?
- A ydych chi'n meddwl y gallai x ddigwydd go iawn?
- Ym mha ffordd arall mae awduron yn gwneud i ni feddwl am gymeriadau mewn ffordd benodol?
- Pa fedrau darllen allai fod angen i chi eu defnyddio i ddeall hwyliau neu ymddygiad cymeriad?
- A allwch chi esbonio pa fath o berson yw x?
- A ydych chi wedi darllen unrhyw lyfrau / cerddi / dramâu eraill gan yr awdur hwn?
- A ydych chi wedi darllen llyfrau fel hyn wedi eu hysgrifennu gan rywun arall?
- A ydych chi wedi darllen unrhyw farddoniaeth neu ddrama yn ddiweddar? A allwch chi ddweud unrhyw beth i mi amdano?

Ysgrifennu

- A ydych chi'n hoffi ysgrifennu?
- Am beth rydych chi'n hoffi ysgrifennu?
- Beth ydych chi'n ei wneud os na allwch chi sillafu gair?
- Pa fath o ysgrifennu ydych chi'n ei hoffi orau?
- Beth sy'n hawdd am ysgrifennu, yn eich barn chi?
- Beth sy'n anodd am ysgrifennu, yn eich barn chi?
- A ydych chi'n cynllunio eich ysgrifennu? Pa dechnegau ydych chi'n eu defnyddio i gynllunio? Am beth ydych chi'n meddwl?
- Ydych chi'n ailddrafftio neu'n golygu eich ysgrifennu? Pam ydych chi'n gwneud hyn?
- Sut ydych chi'n gwybod pa atalnodi i'w ddefnyddio?
- Dywedwch wrthyf sut aethoch chi ati i ysgrifennu'r stori hon/adroddiad/llythyr perswadiol hwn, ac ati. A gawsoch chi unrhyw gymorth â hyn?
- Pam mae angen i chi ddeall diben eich ysgrifennu?
- Pam mae'n bwysig gwybod pwy fydd yn darllen eich gwaith ysgrifennu?
- A allwch chi ddweud wrthyf sut byddech chi'n gosod adroddiad/esboniad/ stori, ac ati?
- Beth sy'n helpu i chi fod yn llwyddiannus pan fyddwch chi'n ysgrifennu?
- A ydych chi'n cael dewis am beth i ysgrifennu neu ba fath o destun rydych chi'n ei ysgrifennu?
- A ydych chi'n defnyddio llechi neu liniaduron i ysgrifennu?